

Савет Правног факултета у Новом Саду, на основу члана 40. став 2. тачка 1. Статута Факултета, на предлог декана Факултета, а по претходно прибављеном мишљењу Наставно-научног већа Факултета на IX седници одржаној 19. маја 2008. године доноси

ПРАВИЛНИК О УЏБЕНИЦИМА И ДРУГИМ НАСТАВНИМ СРЕДСТВИМА

Члан 1.

Овим правилником регулишу се поступак одобравања уџбеника и других наставних средстава, њихово праћење и вредновање током образовно-васпитног рада, као и стандарди за обезбеђење и проверу квалитета уџбеника, наставног и испитног материјала на Правном факултету Универзитета у Новом Саду (у даљем тексту: Факултет).

Под уџбеником у смислу овог правилника подразумева се књига која је основно наставно средство на Факултету за одређени предмет, чији садржај одговара студијском програму предмета.

Под наставним материјалом подразумевају се сви материјали који се користе у настави, а под испитним материјалом обавезна литература и грађа чије је познавање предмет провере на испиту.

Уџбеници и целокупни наставни и испитни материјал морају бити усклађени са одредбама овог правилника.

Члан 2.

Наставни и испитни материјал обухвата:

- основни уџбеник намењен образовању студената Факултета који покрива целину или највећи део програма предмета, чији је аутор садашњи или бивши професор Факултета;
- допунски уџбеник неког другог домаћег или страног аутора који се користи на другом универзитету у земљи или иностранству, који покрива целину или део програма предмета;
- монографије и чланке;
- практикуме, текстове и збирке прописа и друге материјале који садрже материју наставне дисциплине.

Програм предмета мора садржати прецизне податке о наставном и испитном материјалу.

Члан 3.

Наставник, односно наставници ако их има више на предмету, се стварају да студентима буде доступан целокупни наставни и испитни материјал.

— Исправљено на
отпасцу барају фахултета
20. 05. 2008.
Рекреј.

— Скинуто са отпасце
стадију фахултета
28. 05. 2008. Рекреј.

Уџбеник се студентима по правилу ставља на располагање на почетку семестра, а најкасније два месеца пре испитног рока.

Члан 4.

На предметима на којима више наставника изводи наставу и испите поједини елементи наставног и испитног материјала могу бити алтернативно утврђени, у ком случају студент има право да се на испиту изабере алтернативу за коју се определио.

Предлог наставног и испитног материјала, на иницијативу наставника, утврђује катедра, а одлуку доноси Наставно-научно веће Факултета у складу са усвојеним стандардима, у најбољем интересу обезбеђења квалитетне наставе.

Члан 5.

Укупан обим наставног и испитног материјала одређен је бројем часова, односно ЕСПБ на предмету.

Укупни обим наставног и испитног материјала не сме да прелази седам страна текста по часу предавања који је предвиђен студијским програмом.

У обим из претходног става не урачунавају се следећи делови текста: садржај, напомене, регистар појмова, списак литературе и питања за проверу знања.

Наставник не сме на испиту ширити обим испитне материје ван програма предмета.

Члан 6.

Дозвољен обим уџбеника или комбинације уџбеника с другим испитним материјалом зависи од броја часова предавања у студијском програму и износи:

- предмет са 10 и више ЕСПБ, до 600 страна;
- предмет са 9 и 10 ЕСПБ, до 500 страна;
- предмет са 7 и 8 ЕСПБ, до 450 страна;
- предмет са 5 и 6 ЕСПБ, до 400 страна;
- предмет са 3 и 4 ЕСПБ, до 350 страна;
- предмет са 1 и 2 ЕЦПБ, до 300 страна.

Дозвољени обим основног уџбеника из ставу 1. овога члана може бити увећан за 50% на докторским студијама.

Уџбеник који прелази обим прописан у ставу 1. овога члана може бити утврђен као испитни материјал само посебном одлуком Наставно-научног већа, а на основу образложеног предлога катедре.

Члан 7.

Приликом утврђивања предлога студијског програма катедра утврђује да ли предложена наставна средства покривају селину наставне материје и да ли је испитни материјал дозвољеног обима.

Уколико уџбеник прелази дозвољени обим прописан чланом 6. овога правила у силабусу предмета мора бити назначено који делови уџбеника чине а који не чине испитну материју.

Члан 8.

Садржина уџбеника мора одражавати постојећа научна сазнања.

У тексту уџбеника не сме бити ширег понављања материје која се према програму студија обрађује у другој наставној дисциплини.

Уџбеник мора бити написан стилом који студентима омогућава да без тешкоћа овладају испитном материјом. Мора бити логично структуриран и написан неутрални, академским, стилом излагања.

Забрањено је коришћење дисквалификација као и омаловажавање одређене друштвене групе, расе, нације, пола или другог аутора.

Члан 9.

Уџбеници морају задовољавати уобичајене стандарде који се тичу насловне стране, садржаја, начина цитирања, литературе и др.

Уџбеници се пишу ћириличним писмом. Фонт је *Times New Roman*, величина фонта је 11, а за напомене 9. Укупан број карактера (укључујући размак између слова и напомене) је 2.700 по страници.

Наставно-научно веће Факултета може на предлог катедре одобрити штампање и коришћење уџбеника који је написан латиничним писмом ако за то постоје оправдани разлози.

Графичко решење корица и изглед странице основног текста уџбеника, практикума и другог наставног материјала који издаје Центар за издавачку делатност Факултета одређени су правилима која доноси тај центар.

Члан 10.

Наставници и сарадници који предлажу да се њихова књига уврсти у наставну, односно испитну, материју предлог подносе катедри. Уз предлог прилажу две позитивне рецензије наставника на универзитету који су компетентни за дату материју. Један од рецензената мора бити наставник у редовном радном односу који није наставник на Универзитету у Новом Саду.

Члан 11.

Одлуку о уврштавању књиге у наставну, односно испитну, литературу доноси Наставно-научно веће Факултета приликом усвајања програма предмета, односно на почетку школске године, ако се ради о новом издању или замени постојеће литературе.

Члан 12.

Контрола квалитета наставног и испитног материјала остварује се систематским оцењивањем квалитета текста, његовог обима и графичког изгледа.

Квалитет наставног и испитног материјала са становишта садржине и начина презентације оцењују чланови катедре на седници катедре.

Факултетски Центар за издавачку делатност оцењује графички изглед текста.

Студенти путем анкете оцењују квалитет наставног материјала пре свега са становишта његове корисности за припрему испита.

Наставно-научно веће Факултета најмање једанпут у пет година даје оцену о квалитету целокупног наставног и испитног материјала на програму студија.

Члан 13.

Оцену квалитета садржине и обима наставног и испитног материјала на одређеном предмету доноси катедра на седници, након разматрања материјала и написаних рецензија.

Рецензенти пишу рецензије на основу текста који се рецензира, програма предмета и факултетских стандарда квалитета уџбеника и наставних средстава.

Рецензент се мора недвосмислено изјаснити о следећем:

- да ли текст има научни и стручни ниво који се захтева код универзитетске литературе;
- да ли текст покрива материју која је утврђена студијским програмом предмета;
- да ли је обим текста усклађен са стандардима који важе на Факултету.

Члан 14.

Након разматрања материјала и рецензија катедра доноси оцену о његовом квалитету, да ли је прихватљив, неприхватљив или га треба дорадити.

Када катедра да позитивну оцену, доставља Наставно-научном већу предлог да се материјал у питању уврсти у наставни и испитни материјал и у уз предлог прилаже написане рецензије.

Члан 15.

Када катедра негативно оцени предложени наставни, односно испитни, материјал, а на Факултету се на основу ранијих одлука не користи други материјал који је неопходан за уредно одвијање наставе и испита, катедра предлаже Наставно-научном већу наставни, односно испитни, материјал.

Члан 16.

Када наставник предлаже катедри да се уз већ прихваћени испитни материјал користи још неки материјал истог или другог аутора као допунски, чији обим не прелази једну четвртину програма предмета, одлуку о уврштавању тог материјала доноси катедра и о томе, уз образложение, обавештава Наставно-научно веће Факултета.

Члан 17.

Када наставник предлаже да се уз већ прихваћени наставни и испитни материјал користи и неки материјал другог аутора, прихваћен на другом универзитету, који обухвата више од једне четвртине испитне материје, катедра може упутити образложени предлог Наставно-научном већу Факултета да тај материјал уврсти у наставни и испитни материјал и без прилагања посебних рецензија.

Члан 18.

Када се на основу одлуке Наставно-научног већа одређени студијски програм на Факултету остварује на страном језику, наставна и испитна литература може бити написана и на том језику.

Одлука о коришћењу наставног и испитног материјала који је написан на страном језику доноси се у поступку усвајања студијског програма на Наставно-научном већу Факултета.

Члан 19.

Када наставник предлаже да се у испитни материјал на одређеном програму докторских студија уврсти и уџбеник, монографија или чланак који је написан на страном језику и налази се у књижном фонду факултетске библиотеке, одлуку о томе доноси катедра или веће докторских студија.

Када наставник предлаже да се у испитни материјал на одређеном програму основних и дипломских академских студија уврсти и уџбеник, монографија или чланак који је написан на страном језику и налази се у књижном фонду факултетске библиотеке, одлуку о томе на предлог катедре доноси Наставно-научно веће Факултета.

Члан 20.

Уколико наставници на истом предмету не могу да се усагласе о јединственом или алтернативно понуђеном испитном материјалу, катедра утврђује предлог Наставно-научном већу након разматрања материјала и рецензија (најмање две за сваки од понуђених материјала).

У случају описаном у ст. 1. овога члана катедра одређује рецензенте, тако да сваки од понуђених материјала рецензуира и један рецензент који је признати стручњак у датој области и у сталном радном односу на другом универзитету.

Члан 21.

Факултет организује анкете студената о квалитету наставног и испитног материјала путем упитника који је дат у анексу 1. овог правила.

Резултате анкете анализира Комисија за праћење квалитета наставног процеса коју именује декан Факултета из реда наставника и студената.

Комисија доставља Наставно-научном већу Факултета статистички извештај о резултатима анкете на обрасцу који је дат у анексу 2. овог правила, са својом оценом о регуларности обављене анкете и предлаже мере у циљу подизања квалитета наставног и испитног материјала.

Наставно научно веће Факултета, након обављене расправе, даје оцену о извршеној анкети и усваја план мера на подизању квалитета наставног и испитног материјала.

Члан 22.

Оцене Наставно-научног већа о квалитету одређеног наставног и испитног материјала узимају се у обзир код давања оцене о квалитету педагошког рада наставника и сарадника приликом избора у звање.

Члан 23.

Студент продекан је дужан да упозна продекана за наставу са притужбама студената да се испитна материјала проширује ван програма предмета и прописаног обима испитног материјала.

Члан 24.

Постојећи уџбеници и други наставни и испитни материјали морају се ускладити са одредбама овог правила приликом објављивања првог наредног издања.

Члан 25.

Овај правилник ступа на снагу усвајањем од стране Савета Факултета, а примењиваће се од осмог дана од дана објављивања на огласној табли Факултета.

Универзитет у Новом Саду
 Правни факултет у Новом Саду
 Датум: _____

Анекс 1

**Упитник за вредновање квалитета
 наставне и испитне литературе**

*Студијски програм: _____

Име и презиме аутора и назив књиге: _____

Анкета је анонимна, заокружите један од пунућених одговора.

Пол: женски мушки;

Уписана година студија: I II III IV V Апсолвент;

Статус на студијама: буџетски самофинансирајући;

Просечна оцена; до 7,50 7,51 и више.

Оцените степен одобравања доле наведених тврђњи оценом од 1 (најмања) до 5 (највећа) уписивањем знака X у одговарајуће поље.

Уколико не можете да дате оцену упишите знак X у последње поље.

Редни број	Тврђња	Оцена					Не могу да оценим
		1	2	3	4	5	
1.	Књига је разумљиво написана						
2.	Материја је у књизи логички распоређена						
3.	Књига је написана неутралним, академским, стилом (без дискриминације по основу пола, националне, политичке и верске припадности и сл.)						
4.	(Попуњава се само за уџбенике) Књига садржи сву испитну материју – даје се оцена 5						
5.	(Попуњава се само за уџбенике) Књига садржи део испитне материје – даје се оцена од 1 – 4.						
6.	Књига, у целни гледано на примерен начин служи савладавању испитне материје и припреме испита						

* Попуњава служба Факултета пре поделе упитника.

Универзитет у Новом Саду
 Правни факултет у Новом Саду
 Комисија за оцену квалитета
 Датум: _____

Анекс 2

Комисија за оцену квалитета наставне и испитне литературе у саставу:

доставља Наставно-научном већу доставља следећи

**Статистички извештај
 о спроведеној анкти упитника за вредновање квалитета
 наставне и испитне литературе**

Студијски програм: _____

Име и презиме аутора и назив књиге: _____

Редни број	Тврђња	Просечна оцена
1.	Књига је разумљиво написана	
2.	Материја је у књизи логички распоређена	
3.	Књига је написана неутралним, академским, стилом (без дискриминације по основу пола, националне, политичке и верске припадности и сл.)	
4.	(Попуњава се само за уџбенике) Књига садржи сву испитну материју – даје се оцена 5	
5.	(Попуњава се само за уџбенике) Књига садржи део испитне материје – даје се оцена од 1 – 4.	
6.	Књига, у целни гледано на примерен начин служи савладавању испитне материје и припреме испита	
	Укупна просечна оцена:	
	Комисија предлаже:	

Напомена о спроведеној анкети: *

- а) Комисија нема примедби на начин спровођења анкете
- б) Комисија констатује да су током спровођења анкете постојали следећи недостаци:

